

**Susipažinkime: ETNOSPORTAS.
Apsvarstykime integravimo galimybes ir
siūlymus Bendrųjų programų
įgyvendinimo rekomendacijoms.**

PASITARKIME, KOLEGA

9 Nuotolinis susitikimas

2021-02-18

Tarėsi ir siūlymus teikė: mokytojai – praktikai:

Vilhelmina Urbonienė

Pavel Binusov

Kviestiniai svečiai:

Lietuvos etnosporto komitetas

Stanislav Bajurin

Jevgenij Belov

Rimantė Muižininkienė

NŠA kolegos, Bendrųjų programų atnaujintojai:

Vaiva Baltramiejūnaitė – Čepaitė

Susitikimą iniciavo ir moderavo: *dr. Loreta Statauskienė*

Etnosportas: kas tai?

Kokios pirmosios mintys sąsajoms su ugdymo turiniu, dalykais?

1. Malonu pasikalbėti apie geografinį sportą- etnosportą. Kelčiau papildomą klausimą apie tradicinius žaidimus: **kaip galvojate, ar senų, tradicinių žaidimų informacija galėtų pakeisti / daryti įtaką jaunų žmonių mąstymui?**
2. Mano nuomone, kalbėdami su užsienio šalių atstovais, galime pasigirti tradiciniais patiekalais ir gėrimais, o **apie kokius žaidimus galėtume pakalbėti?**
3. Pats **fizinis aktyvumas turi būti įtrauktas į fizinio ugdymo pamokas, kuris labai siejasi su pilietiškumo dalimis.**
4. **Teorinė medžiaga galėtų būti pristatyta pilietiškumo pamokose, o praktinė dalis – per pamokas, žaidžiant...** Kas mokiniams labiausiai patinka.

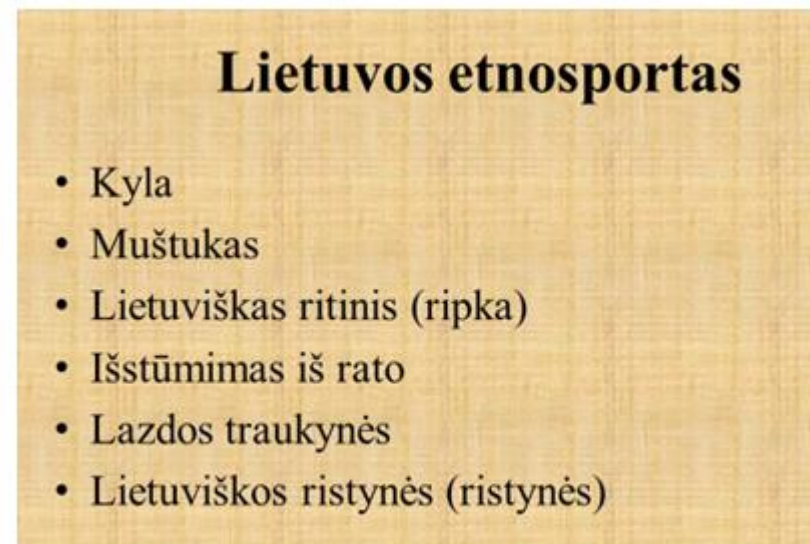
5. Norėčiau pasiūlyti komitetui įkurti el-erdves, el- muziejus.. Buvo žaidimas Žemaitijoje „sukti bobą“... Kai į ledą kuolas įkalamas ir rogutės sukamos...
6. **Ir etikos pamokose mokytoja su vaikais mokosi apie specifinius pavadinimus, tartį.. Norėtusi testinumo...**
7. JAV mokykloje Šv. Kazimiero Los Andželo, lietuvių mokykloje... teko pamokas vesti.. Renginys, skirtas kovo 11 d.; mokykla įrašo kiekvieno svečio pamokas ir jomis dalijasi, transliuoja... Arba Kalifornijos regiono mokyklų įtraukaus lavinimo pavyzdys. Šoko jaunimas ir vyresni „Kepurinę“... **Išvykus svetur, pamatai, kokie yra lietuviai..**

8. Plėtojamas tautiškumas, kultūra

9. Žmogaus smegenys – ne tik jo galvoje, bet visoje žmogaus kūne, ir jo gyvenamojoje aplinkoje...
10. Paralelė: kaip žmonės gyveno ir ką veikė anksčiau, gal ir daiktų vertės sampratos kaita... Šiuolaikinis jaunimas kaip supranta ir traktuoja daiktų vertę?...
11. **Gal šiandien jaunimas stokoja supratimo ir vertinimo, ne tik vartotojiška prasme,** keltume klausimą, o kaip žmonės gyveno ir kūrė anksčiau laiko juostoje „praeitis – dabartis“, galėtume tarsi atkurti „mąstymo algoritmą“?

12. Intelektinės nuosavybės turinys mus supančioje aplinkoje. Lietuvos Etnosporto žaidimų sąrašas

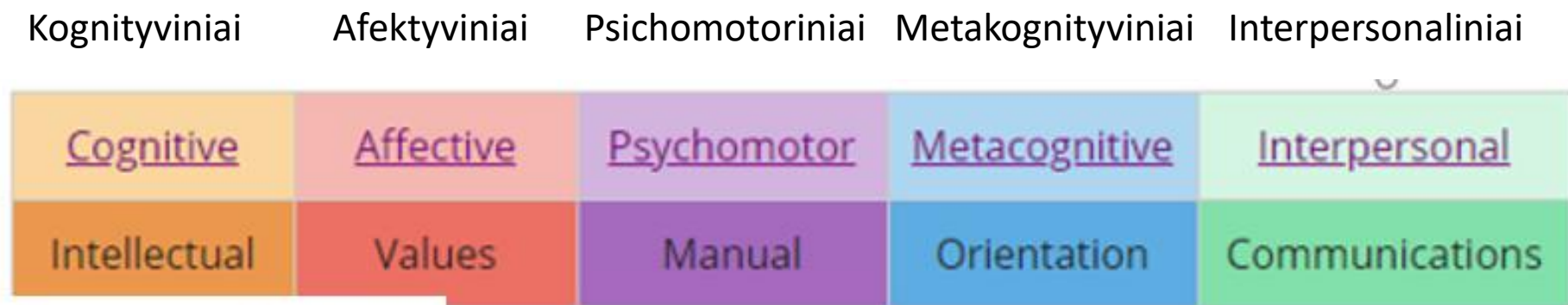
- ✓ Patentai
- ✓ Prekių ženklai
- ✓ Pramoninis dizainas
- ✓ Autorių teisės
- ✓ Geografinės nuorodos
- ✓ Augalų veislės

(iš LEK prezidento pristatymo BP atnaujintojams, 2021)

- 13. Etnosportas taip pat gali būti traktuojamas kaip intelektinės nuosavybės pavyzdys ir galėtų visos intelektinės nuosavybės ugdymo taisyklės.**
14. Iki šiol... Sunku buvo suprasti ir apibrėžti kas yra „mano“ ir koks santykis su „mano tautos“ nuosavybe... Kai mano dukros dalijasi žaislais, „mano“ traktavimas yra vienas aspektas, bet kai „mano“ prasiplečia dėl vertės supratimo ir pripažinimo, gali plėtotis net iki.. Olimpinės sporto šakos įtraukimo į sąrašą...

15. Kokius mokinių gebėjimus galima ugdyti nagrinėjant Etnosporto turinį?

Dr Simon Paul Atkinson

<https://sijen.com/research-interests/taxonomies/psychomotor-domain/>

- 16. Visos gebėjimų sritys gali būti ugdomos ir visos ugdymo tikslų taksonomijos tinka...
- 17. Mokiniai mokosi džiaugtis gebėjimais, mokiniai ugdo psichomotoriką, bendrauja, neužsidaro, ugdomi daug efektyviau.

18. Plius taikos misija, kaip Olimpiada

19. Integralumas

20. Komandine prasme tarsi viskas aišku, bet Fizinio ugdymo Bendrojoje programoje norisi pamatyti balansą tarp individualios ir grupės veiklos, veiklos komandoje, ugdant SEU, kūrybiškumo kompetenciją...

21. Rasti tą balansą tarp individualaus ir komandinio žaidimo ir nustatyti, kaip tose siūlomose veiklose, kaip pasaulio pripažintose priemonėse yra gerųjų ugdymo pavyzdžių, ir kaip mes save integruojame į socialinę terpę...

22. Etnosportas labai smagu, girdžiu sąsajas, vertybes, bet koks gi balansas turėtų būti BP? Mano nuomone, pirmiausia – indėlis į save, o paskui – į kitus ir gal siūlyčiau santykį 60*40, bet atsakymo neturiu, gal sietina su amžiaus tarpsniais?

23. Ir labai tiktų savivaldus mokymasis, kai susipažįsta su mokytojo pateikta, o paskui dar susiranda reikiama informacija. Vieni kitus Bendrosiose programose papildytume ir mokiniai patys galėtų aptarti, valdyti laiką...
24. Pasigendu psichoemocinio ugdymo. Idomu, kaip galima būtų integruoti? Judesio jungimi psichoemociniai – kognityviniai gebėjimai, gaunama sinergija, veikiame bent kelias mokinių ugdymo sritis.
25. Suaugusiųjų tyrimo rezultatai: pvz., žmonės, kurie lanko grupinius užsiėmimus, juos palaiko bendra veikla grupėje. Gal vaikui turėtų „eiti“ per smagumą grupėje...?
26. LSMU tyrimai. **Ramaus buvimo, savistabos technikos ir streso įveikimo technikos gali būti atliekamos būti susikaupus kartu ir tuo pačiu būti su savimi..** Tai taip pat gebėjimas būti tam tikroje terpėje...
27. Pvz., dirbant su paaugliais – tikslas – praleisti dieną.. Eksperimente iki pabaigos išliko tik trys paaugliai; kai kurie turėjo net suicidinių minčių..

23. Jeigu iš „etnosporto pozicijos“, tai darydami edukacijas, mokome
24. Pavyzdžiui, **senovės karių žaidimas „stumdukas“**. Dalyviai stovi vienas prieš kitą, šiek tiek sulenktomis kojomis ir ištiestos rankos atstumu turi „pastumti“ priešininką... Laimi tas, kuris nesiekia laimėti... Neįmanoma laimėti prieš nereaguojantį žmogų...
25. Pradėjus rimčiau sportuoti, pastebėjau, jog asmeniniai rezultatai priklauso nuo komandos... Kas tai yra komanda? Ne tik žaidėjai, bendraminčiai... bet ir naujos žinios, nauja technika... **Kai gimsta technikos, veiksmų seka. Senovėje buvo dalintasi patirtimi. Tas žmonių intelektualinės nuosavybės darbas, kurį tu gauni kaip rezultatą, jau sukaupę žmonių patirtį...**
26. **Vistik klausimas lieka atviru: kur prasideda, ir kur baigiasi komanda?**
27. Vaikų mėginimas žaisti su susilankstančiu veidrodžiu... Ir skirtingų amžiaus tarpsnių... Pamėginkite,- atrasite įdomias paraleles

28. Šiandien apie vakar:

**Intelektinės nuosavybės
supratimo formavimas pamokoje.
Pirmas žingsnis: Kas tai yra?
Kam to reikia? Kiek tai svarbu
mano pamokoje?**

PASITARKIME, KOLEGA

9 Nuotolinis susitikimas

2021-02-18

28. Ar nevertėtų į Dorinio ugdymo BP įtraukti pasakų skaitymo? Ir vaikų žinojimas autorių.. Ne visi jau žino, kas parašė.. Ar žino pradinukai, kas parašė „Batuotą Katina“..? Priežodžiai, patarlės.. Vaikai, atrodo, net nesupranta, iš kur kilę patarlės ar posakiai... pvz., „lazda turi du galus“...

29. Kas tinka? Ką tobuliname? Pavyzdžio analizė

Lazdos traukynės

Senas individualus žaidimas, plačiai žinomas įvairiuose regionuose. Savo prigimtimi labai paprastas, tačiau bet kuris išbandęs pastebės, kad traukiant lazda labai daug ką lemia ne tik fizinė jėga, bet ir greitis, ištvermė, taip pat pasirinkta taktika bei judesių koordinacija. Laimi tas žaidėjas, kuris varžovą užsimeta ant savęs ar po traukimo jo rankose lieka lazda.

(iš LEK prezidento pristatymo BP atnaujintojams, 2021)

30. Nuotrauką galėtų taikyti matematikos ir fizikos mokytojai: svorio taip pat veidrodžio efektas.. Ar vienas senelis neatstos pagal ištvermę savo sūnaus ir anūko..? **Kokie seneliai būtų dėkingi, kad juos kas pakviestų į mokyklą... ☺**
31. Ir mano senelis mokė žaisti šachmatais... **Ir tai sudaro sąlygas dažniau bendrauti su jaunimu, jaustis reikalingu...**
32. Pasakų tema ir klausimas, kaip daugiau tautosakos įtraukti. Juk vaikystės vaizduotę formuoja vaikystėje girdėtos pasakos...
33. **Kaip kuriamos naujos kartos mąstymo struktūros? Kas išliks po 20-30 metų?**

**Pabaigai: Lietuvos Etnosportas.
Kam tokio žinojimo reikia mokykloje ?
Ką tai duoda vaikams?
Kiek tai svarbu mano pamokoje?**

- 34. **Sveikos gyvensenos kompetencijos visos dalys**
- 35. Galvosūkliai, šachmatai...
- 36. **Integralumas**
- 37. Kaip sutvarkyti, kaip pateikti? Gal gali būti paveikslai? **Svarbu: kokybiškos edukacinės medžiagos sukūrimas, sklaida, viešinimas**
- 38. Mūsų klasėje kūrėme ir filmavome aukštaičių krikštinų papročius ir gavome kiekvieno vaiko abiejų tėvų sutikimus.
- 39. Klausimas išlieka aktualus: **kaip mokytojai gali pasigirti savo mokinių pasiekimais?** Tik uždengtais veidais?
- 40. **Ir labai reikia vaikams pagyrimų, padėkos raštų, ar medalių, nes į sportinę veiklą linę mokiniai dažnai neturi kitų sričių pasiekimų.** Mokykloms svarbu apdovanojimai... Pagalvokime, apie ką byloja apdovanojimai? Jie gali peraugti į šeimos knygą...
- 41. Ką tai duoda vaikams? **Tiltas. Tarp dabarties ir ateities; kolektyvinis intelektas/ pašamonė, egzistuojanti tarp mūsų, pasaulis, kurį mes prarandame..:** etnosportas padėtų tą ryšį atkurti, palyginant dabarties ir praeities gyvenimo būdą...
- 42. **Sietina ir su auklėjimo tikslais,** varžytuvių stilistikos supratimas reikšmingas šiuolaikiniam jaunimui.

Informacijos šaltiniai

- Atkinson, S, P. Educational Taxonomies (2021),
<https://sijen.com/research-interests/taxonomies/metacognitive-domain/>
- Lietuvos Etnosporto komiteto prezidento S. Bajurin (2021) pristatymo NŠA projekto „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“ Bendrųjų programų atnaujintojams, NŠA UTRs kyriaus vadovams. 2021-02-11 skaidrės.